

Bruselj, 22. marec 2021
(OR. en)

7225/21

EF 111
ECOFIN 264
CONSOM 74

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6694/1/21 REV 1
Zadeva:	Sklepi Sveta o sporočilu Komisije o strategiji Evropske unije za mala plačila

V prilogi vam pošiljamo sklepe, ki jih je Svet v zvezi z navedeno zadevo sprejel na seji 22. marca 2021.

Sklepi Sveta o sporočilu Komisije o
strategiji Evropske unije za mala plačila

SVET EVROPSKE UNIJE –

1. IZPOSTAVLJA pomembne izboljšave, ki sta jih prinesla enotno območje plačil v eurih (SEPA) in harmonizacija zakonodaje na področju malih plačil;
2. MENI, da pojav novih rešitev za plačila za EU pomeni številne politične izzive na področju regulacije in nadzora, zlasti kar zadeva varnost, varstvo potrošnikov, konkurenco, varstvo podatkov, preprečevanje pranja denarja in boj proti financiranju terorizma (AML/CFT);
3. PRIZNAVA, da so močno varstvo potrošnikov ter priročne in cenovno ustrezne rešitve najpomembnejši gonilni dejavniki pri sprejemanju rešitev za plačila, ter POUDARJA, da bo močna osredotočenost na varstvo potrošnikov ključnega pomena za doseganje strateških ciljev Evropske unije na področju malih plačil;

4. JE ZASKRBLJEN zaradi omejitev, ki jih upravljavci tehnične infrastrukture lahko uvedejo za ponudnike plačilnih storitev in bi lahko pripeljale do precejšnje ranljivosti evropskega ekosistema plačil, saj bi ovirale konkurenco, inovacije in nastanek vseevropskih rešitev za plačila;
5. IZPOSTAVLJA hitro širitev svetovnih nakazil, ki spremljajo migracijske tokove;
6. UGOTAVLJA, da je pandemija COVID-19 potrdila ključni pomen varnih, dostopnih in priročnih digitalnih načinov plačevanja za transakcije na daljavo in transakcije, izvedene ob fizični prisotnosti plačnika, hkrati pa PRIZNAVA, da je v večini držav članic za mala plačila še vedno pomembna gotovina, zlasti za nekatere skupine prebivalstva;
7. UGOTAVLJA, da večina domačih rešitev za plačila, ki temeljijo na karticah ali takojšnjih plačilih, trenutno ne deluje čezmejno, kar lahko ovira čezmejna plačila v trgovinah in e-trgovanje; MENI, da nezadostna interoperabilnost med obstoječimi nacionalnimi rešitvami, shemami in infrastrukturami, ki je povezana tudi s pomanjkanjem vseevropskih skupnih standardov na nekaterih področjih, prispeva k razdrobljenosti trga malih plačil v EU;
8. SE SEZNANJA z nedavnim večplastnim napredkom na javni in zasebni ravni z namenom sprejetja skupnih evropskih infrastruktur, shem in pravil;

9. kljub temu SE glede na tveganje nedoslednosti in nadaljnje razdrobljenosti trga STRINJA, da sta razvoj jasne vizije in umestitev prihodnjih ukrepov v enoten, skladen in splošen okvir politike ključnega pomena, hkrati pa PRIZNAVA, da je EU enotni trg z več valutami in da se preference potrošnikov med državami članicami razlikujejo;
10. MENI, da bi moral biti trg malih plačil v EU konkurenčen, inovativen in vključujoč ter bi moral temeljiti na varni, učinkoviti in dostopni infrastrukturi in podpirati gospodarsko in finančno suverenost Evrope;
11. OPOZARJA na sklepe Sveta o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma¹, ki jih je Svet 5. novembra 2020 odobril po pisnem postopku;
12. PRIZNAVA, da posebnosti ter hitrost in obseg tehnoloških sprememb v sektorju plačil zahtevajo posebne in ciljno usmerjene ukrepe politike, ki presegajo horizontalno področje uporabe strategije za digitalne finance², in zato POZDRAVLJA zelo obsežno sporočilo Komisije o strategiji EU za mala plačila;

¹ Dok. 12608/20.

² Dok. 11048/20.

13. SE STRINJA z opredeljenimi tesno medsebojno povezanimi „stebri“ za strateške ukrepe, ki obravnavajo (1) vse bolj digitalne rešitve za plačila in rešitve za takojšnja plačila z vseevropskim dosegom, (2) vprašanja v zvezi z inovacijami in konkurenčnostjo, (3) vidike dostopa, učinkovitosti in interoperabilnosti sistemov malih plačil in druge podporne infrastrukture ter (4) mednarodno razsežnost, pri čemer IZPOSTAVLJA zlasti cilje spodbujanja široko razširjene uporabe takojšnjih plačil, vzporedno z drugimi rešitvami za plačila, oblikovanja zakonodajnih orodij, s katerimi se je mogoče spoprijeti z izzivi, ki jih povzroča prehod na digitalizacijo, ter spodbujanja inovativnega, odprtega, odpornega, varnega in vključujočega ekosistema plačil;
14. OPOZARJA Komisijo, da je treba strategijo, ker je srednjeročna, redno ustrezno ocenjevati in po potrebi posodobiti, zlasti ker se stanje med državami članicami razlikuje;

Vse bolj digitalne rešitve za plačila in rešitve za takojšnja plačila

15. MENI, da bodo morda potrebni zakonodajni ukrepi za spodbujanje sodelovanja v shemi takojšnjega kreditnega prenosa SEPA (SCT Inst.) in njenih dodatnih funkcijah (npr. zahteve za plačilo, kode QR in storitve posredniškega strežnika za iskanje) in da bi lahko preučili ostale načine za spodbujanje njenega sprejetja, tudi z izkoriščanjem že razpoložljive infrastrukture, in sicer poravnave takojšnjih plačil v sistemu TARGET (TIPS), ter zato POZIVA Komisijo, naj postopno in sorazmerno ukrepa, po potrebi na podlagi ocene učinka, in pri tem ustrezno upošteva primerno področje uporabe in relevantne izjeme;

16. POZDRAVLJA dejstvo, da se daje prednost krepitvi zaupanja potrošnikov in podjetij, zlasti pri takojšnjih plačilih, predvsem z ocenjevanjem vidikov varstva potrošnikov, posebej funkcije za potrditev prejemnika plačila, ob hkratnem ustreznem ocenjevanju izzivov na področju AML/CFT, varstva podatkov ter operativnih in likvidnostnih tveganj ter tveganj zavarovanja odgovornosti za ponudnike plačilnih storitev in infrastrukture, ki so posledica takojšnjih plačil;
17. PODPIRA prizadevanja Komisije za pospešitev razvoja vseevropskih rešitev, zlasti z obravnavanjem izzivov, s katerimi se lahko srečujejo akterji, ki želijo ponujati vseevropske rešitve, in odpravljanjem nesorazmernih ovir za trgovce in potrošnike pri uvajanju takojšnjih in drugih digitalnih plačil na stični točki, pri čemer je treba ustrezno upoštevati koristi za končne uporabnike;
18. SE STRINJA, da bi morali pristojni nacionalni organi čim hitreje preiskati in odpraviti kršitve uredbe SEPA;
19. POTRJUJE, da bi lahko okrepitev interoperabilnega okvira EU za elektronsko identifikacijo (eID), kot je določeno v uredbi eIDAS, skupaj z ustrezno harmonizacijo postopkov „poznavanja lastnih strank“ dodatno olajšala registracijo, identifikacijo in avtentikacijo uporabnikov pri plačilih, zlasti čezmejnih, ter PRIZNAVA pomen stalnega spremljanja razvoja in novih tehnologij na tem področju;

20. SPODBUJA pripravo študije o stopnji sprejemanja digitalnih plačil, preden bo pripravljen morebiten zakonodajni predlog za povečanje zadevne stopnje, hkrati pa POUDARJA, da v zvezi s tem znotraj EU obstajajo velike razlike;
21. UGOTAVLJA, da ima gotovina še naprej bistveno vlogo pri malih plačilih, tudi za tiste, ki so finančno ali digitalno izključeni, in v nekaterih primerih kot zaščitni ukrep v primeru motenj v plačilnih sistemih in infrastrukturi, ter da bi morala biti tako gotovinska kot digitalna plačila splošno dostopna in sprejeta v odziv na povpraševanje in preference uporabnikov;
22. SPODBUJA pospeševanje digitalne in finančne pismenosti, da bi se spoprijeli s tveganjem finančne izključenosti, in SE STRINJA, da bi bilo treba zagotoviti, da pristopi k uporabi močne avtentikacije strank ne bodo privedli do izključevanja nekaterih kategorij uporabnikov plačilnih storitev;
23. PRIZNAVA potencialne koristi centralnobačnih digitalnih valut, tudi v zvezi z digitalizacijo gospodarstva in suverenostjo EU, ter POUDARJA, da je to vprašanje kompleksno ter da je treba natančno in temeljito preučiti morebitne negativne učinke, zlasti za poslovne modele finančnih posrednikov in drugih ponudnikov storitev, finančno stabilnost, monetarno politiko, varstvo podatkov in zasebnost;

24. v zvezi s tem PODPIRA delo, ki ga je Eurosistem opravil v zvezi s centralnobančno digitalno valuto za mala plačila v eurih (ali „digitalnim eurom“), ter PRIZNAVA pomembno vlogo Komisije in Euroskupine pri njenem razvoju, ob upoštevanju njenih vlog in pooblastil v skladu s Pogodbama ter ob zagotavljanju popolne preglednosti za države članice zunaj euroobmočja;

Inovacije in konkurenčnost

25. POZDRAVLJA celovit pregled izvajanja revidirane direktive o plačilnih storitvah (PSD2) po njeni popolni uvedbi in ob upoštevanju izzivov, ki so se pojavili pri njenem izvajanju, s poudarkom zlasti na oceni: (i) ustreznosti področja uporabe (tudi v zvezi s ponudniki tehničnih storitev) in potrebe po nadaljnji pojasnitvi obstoječih konceptov in pravil; (ii) medsebojnega učinkovanja z drugo sektorsko zakonodajo, zlasti direktivo o elektronskem denarju, direktivo o preprečevanju pranja denarja in splošno uredbo o varstvu podatkov, ter trenutnim zakonodajnim razvojem; (iii) razvoja v smeri „odprtega bančništva“, obravnave tveganj, povezanih z zasebnostjo, in medsebojnega učinkovanja s smernicami Evropskega odbora za varstvo podatkov v zvezi s tem; (iv) njenega vpliva na konkurenco, vključno z vse večjo vlogo velikih tehnoloških družb in finančnotehnoloških podjetij; (v) njene učinkovitosti pri omejevanju goljufij in krepitvi varstva potrošnikov, vključno z močno avtentikacijo strank;

26. UGOTAVLJA, da odprto bančništvo prispeva k inovativnemu in konkurenčnemu trgu, ter PODPIRA nadaljnja prizadevanja za interoperabilnost vmesnikov za aplikacijsko programiranje (API) ter oceno, ali bi nadaljnja standardizacija lahko zagotovila, da bi v celoti izkoristili potencial odprtega bančništva, hkrati pa POUDARJA, kako pomembno je uporabnikom plačilnih storitev omogočiti enostaven nadzor nad uporabo njihovih podatkov;
27. MENI, da lahko odprte finance dodatno spodbudijo inovacije in da jih je zato treba ustrezno upoštevati ter hkrati zagotoviti enake konkurenčne pogoje in ustrezno raven varstva potrošnikov, pri tem pa upoštevati izkušnje, pridobljene v okviru PSD2, morebitne učinke na poslovne modele finančnih posrednikov in morebitna povezana tveganja (npr. tveganja glede zasebnosti);
28. MENI, da si je treba nenehno prizadevati za doseg pravega ravnovesja med tveganji goljufij in priročnostjo; v zvezi s tem PODPIRA zlasti oceno obstoječih pravnih omejitev za brezstična plačila in kampanje za ozaveščanje potrošnikov, ob upoštevanju nedavnih izkušenj, pridobljenih med pandemijo COVID-19;
29. SE STRINJA, da je treba sprejeti ukrepe za zagotovitev večje skladnosti in tehnološko nevtralnega pristopa v različnih zakonodajnih aktih o malih plačilih, da bi omogočili enake konkurenčne pogoje v EU glede zagotavljanja, nadzora in pregleda plačilnih storitev; pri tem POZIVA Komisijo, naj oceni vloge različnih akterjev v ekosistemu plačil, kot so ponudniki tehničnih storitev, in jih po potrebi regulira;

Vidiki dostopa in interoperabilnosti

30. PODPIRA razširitev področja uporabe direktive o dokončnosti poravnave, da se vključijo institucije za izdajo elektronskega denarja in plačilne institucije, pod pogojem, da se morebitna tveganja skrbno ocenijo in ustrezno blažijo;
31. PODPIRA zakonodajne ukrepe, da se pod poštenimi, razumnimi in nediskriminatornimi pogoji zagotovi pravica dostopa do tehnične infrastrukture, ki se šteje za potrebno za podporo zagotavljanju plačilnih storitev, kot je komunikacija s sosednjim poljem (NFC);

Mednarodna razsežnost

32. MENI, da so nadaljnje pobude za olajšanje povezav med sistemi takojšnjih plačil in drugimi digitalnimi plačilnimi sistemi na svetovni ravni, vključno s tistimi, ki sledijo priporočilom in standardom, razvitim v mednarodnih forumih, pomembne za zmanjšanje stroškov ter povečanje hitrosti in priročnosti čezmejnega prenosa denarja, ob hkratnem zagotavljanju skladnosti z okviri AML/CFT;
33. JE SEZNANJEN s številnimi ovirami, ki jih je treba premagati na tem področju, zlasti različnimi regulativnimi praksami v posameznih jurisdikcijah, nepreglednostjo pristojbin in nezadostno interoperabilnostjo informacijske in plačilne infrastrukture, ter PODPIRA olajševanje povezav, kadar jurisdikcije tretjih držav zagotavljajo ustrezno raven varstva potrošnikov, preprečevanja goljufij, AML/CFT ter skladnosti z zahtevami splošne uredbe o varstvu podatkov;

34. SPODBUJA sprejetje svetovnega standarda ISO 20022, da se olajša vključevanje bogatejših podatkov v plačilna sporočila, hkrati pa izpostavlja kratek rok, tj. do konca leta 2022, za mednarodna plačila;
35. SE STRINJA, da bi bilo mogoče uporabo najdaljšega časa izvršitve, ki se trenutno uporablja za dvostopenjske transakcije, za enostopenjske transakcije in s tem povezane izzive skrbno oceniti v okviru pregleda PSD2, pri čemer bi bilo treba upoštevati posledice, zlasti glede odgovornosti, za ponudnike plačilnih storitev, ki se nahajajo v EU in pošiljajo sredstva v tretje države;
36. PODPIRA javne in zasebne pobude v različnih državah članicah, ki vodijo do hitrejših, cenejših in priročnejših nakazil v skladu s standardi varstva potrošnikov, preprečevanja goljufij, AML/CFT in splošne uredbe o varstvu podatkov;
37. POZIVA Komisijo, naj v državah z nizkimi in srednjimi dohodki ter v okviru razvojne politike EU spodbuja dostop do plačilnih računov in razvoj svetovno interoperabilnih rešitev za plačila.
